

Vandfokus hjælper Hvidovre med klimamål

På Hvidovre Rådhus samt på hovedbiblioteket og i medborgerhuset er 130 pensionsmodne vandhaner blevet skiftet ud med nye, energirigtige fra FM Mattsson. Projektet er realiseret på baggrund af energispare-tests fra skoler og daginstitutioner i kommunen, der viser besparelеспotentialer på 30-40%. Det svarer til over 100.000 kr. om året sparet på udgifter til vand og energi.

Som klimakommune er Hvidovre altid på jagt efter mulige steder at sætte ind for at spare på energien og blive en grønnere kommune. Derfor har kommunen udpeget 70 klimaambassadører, der lokalt skal være med til at spotte mulige indsatssteder, hvad enten det handler om at stoppe madspild, få borgere og medarbejdere til at agere mere miljørigtigt - eller gennemføre tekniske projekter, der kan få kommunens bygninger til at bruge mindre energi:

- At spare på CO₂-udledningen er et overordnet mål for Hvidovre Kommune som

gispare-projektet startede med, at Hvidovre Biblioteks klimaambassadør havde hørt om potentialet og de nemme vandbesparelser, der er ved at skifte gamle vandhaner ud med nye moderne og mere tekniske armaturer og præsenterede det som en klimaambassadør-idé.

Fra ide til handling på rekordtid

Siden ideen kom på bordet, og puljen blev ansøgt i maj 2016, er det gået stærkt. Faktisk er de første 130 armaturer allerede nu installeret. At det kunne lykkes så hurtigt skyldes, at kommunens ejendomsafdeling har gennemført tilsvarende pro-

**HVIDOVRE
KOMMUNE**

PILOTPROJEKTER HVIDOVRE KOMMUNE:

Det første projektet i Hvidovre Kommune blev udført på daginstitutionen Cirklen, hvor 80 armaturer blev udskiftet med følgende besparelser.

Desuden har Hvidovre Kommune gennemført totaludskiftning på de tre skoler, der har det største vandforbrug - alle med tilsvarende resultater.

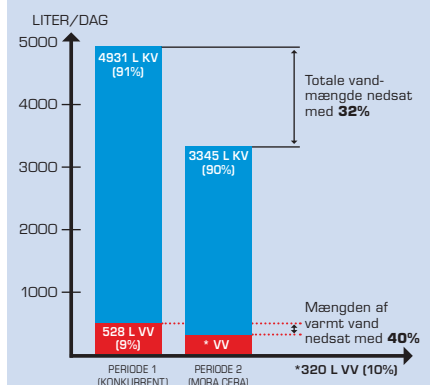
Alle 4 projekter lå til grund for det her beskrevne projekt på rådhuset, sundhedscenteret og medborgerhuset.

“ - For mig som driftsansvarlig er der tre plusser:
Det sparer energi, det giver driftsfordele, og
der bliver meget mindre vedligehold.

Martin Fjellerad, driftsansvarlig i Hvidovre Kommune

en del af klimakommune-forpligtigelserne, men også fordi det er sund fornuft, og fordi Hvidovre prioriterer at passe bedre på miljø og klima og lære fremtidige generationer en grønnere adfærd, siger Anna Romby Nielsen, der er klimaambassadør-koordinator i Hvidovre Kommune. Ener-

jekter på to skoler og en daginstitution, hvor der er lavet detaljerede før- og efter-tests af armaturernes virkning. Alle tre steder har man oplevet store besparelser - på både Gungehuskolen og Dansborgskolen oplevede de besparelser på 44% på vandforbruget og hele 38% på det var-

Hvidovre Kommune er en af de kommuner, der har taget initiativ til et vandspareprojekt og er begyndt at udskifte armaturer på baggrund af testcases udført på tre lokaler skoler. Energirådgiver Claus Dennis Jønsson (t.v.) har sammen med kommunens ejendomsafdeling stået for før- og eftermålinger, der dokumenterer over 30% energibesparelser.

me vand, mens tallene for den integrerede daginstitution Cirklen lød på 32% og 40%.

Alene på de tre projekter forventer Hvidovre Kommune at spare over 100.000 kr. om året i udgifter til energi og vand. Det betyder, at projektet har en tilbagebetalingstid på under 2 år.

Martin Fjellerad er driftsansvarlig i Hvidovre Kommune og har ansvaret for drift og vedligeholdelse af kommunens tekniske installationer. Han har været med fra starten og er ham, der aflæser målerne for at følge forbruget og besparelserne tæt:

- For mig som driftsansvarlig er der tre plusser i det: For det første sparer det energi - det har vi bevist! Og vi måler stadig hver måned for at følge forbruget. Dernæst er der en driftfordel - vi får luget ud i de gamle installationer og får moderniseret armaturerne. Til sidst er der hele vedligeholdelsesdelen: Det bliver meget nemmere og meget mindre vedligehold for mig og mit team. Vi er ansvarlige for tusindvis m² bygninger, så det skal gå hurtigt og virke første gang, for at vi kan holde alt i drift, forklarer Martin Fjellerad.

Det billede kan energirådgiver Claus Jønsson fra armaturproducenten FM Mattsson Mora Group nikke genkendende til:

- Det er helt i tråd med min oplevelser fra

andre kommuner. Der er meget stort fokus på at finde energibesparelser. Der er stort potentiale, for mange kommunale bygninger lider under et vedligeholdelsesefterslæb. Det er altid en øjenåbner, når jeg kan præsentere store besparelser med relativ lille indsats. At skifte til moderne vandhaner med vores energiteknik er virkelig lavthængende frugter, som er lige til at plukke for alle landets kommuner, understreger Claus Dennis Jønsson, der har gennemført lignende projekter i Odense, Rødovre, Ballerup og Københavns Kommune.

Teknisk indsigt giver pote

Netop de tekniske installationer rummer stort potentiale, for det er ofte projekter, der er nemme at gennemføre, og som har kort tilbagebetalingstid. I Hvidovre kommune har teknisk afdeling kigget på bygninger og installationer gennem længere tid og gennemført tests i udvalgte ejendomme for at dokumentere potentialet. Så besparelserne er ikke grebet ud af den blå luft.

Ved at følge forbruget og tracke data i kommunens energiregistreringssystem henter Teknisk Afdeling inspiration til de næste indsatssteder, og der er masser at tage fat på understreger Martin Fjellerad, som også har lært, at det især er de store steder, det giver mening at kaste sig over til en start.

Om FM Mattsson Mora Group Danmark:

FM Mattsson Mora Group, der er Nordens førende producent af armaturer, sælger, fremstiller og produktudvikler vandhaner og termostater under de stærke og veletablerede varemærker FM Mattsson, Mora Armatur og Damixa. Koncernen har produktion i både Danmark og Sverige, hvor en topmoderne fabrik har fremstillet armaturer i over 150 år. I 2015 omsatte FM Mattsson Mora Group for over 1,1 mia. SEK og havde ca. 550 ansatte.

Danske Damixa blev grundlagt i 1932 og producerer fortsat danskdesignede vandhaner på fabrikken i Odense. Virksomheden er en førende leverandør på det danske marked for armaturer og bruseløsninger og dækker de fleste behov til private og offentlige bygninger.

For yderligere information kontakt venligst:

FM Mattsson Mora Group Danmarks projekt- og energirådgiver Claus Jønsson kontaktes på tlf. 43 43 13 43.